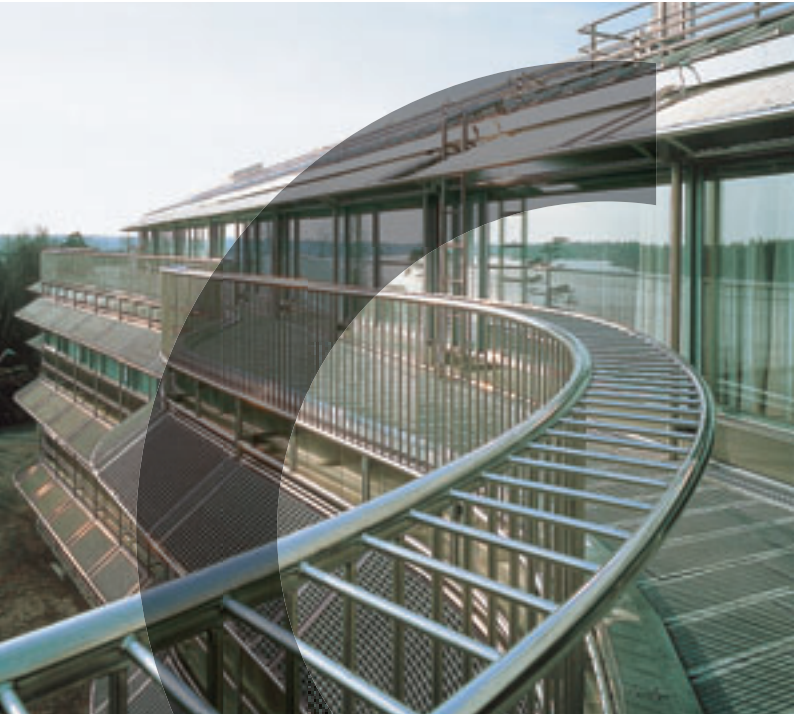

CE-merkintä

rakennustuotteisiin 2013 mennessä

Useimmissa rakennustuotteissa tulee olla CE-merkintä 1.7.2013 alkaen. CE-merkintä on pakollinen, olipa tuote myynnissä ainoastaan Suomessa tai myös muualla EU:ssa.

CE-merkinnän käyttöönotto koskettaa Suomessa noin 4000 rakennustuoteyritystä, aina betoniteollisuudesta puutuote-teollisuuteen, konepajoista sahoihin.

TOIMI NYT!

CE-merkinnän käyttöönoton valmistelu voi kestää jopa vuodesta kahteen. Siksi on toimittava jo nyt, mikäli aikoo pitää tuotteensa markkinoilla myös vuonna 2013 ja sen jälkeen.

MIKÄ ON CE-MERKINTÄ?

CE-merkinnällä valmistaja osoittaa, että rakennustuotteen keskeiset ominaisuudet on selvitetty siihen sovellettavan *harmonisoidun tuotestandardin* mukaisesti. Harmonisoitu tuotestandardi ilmoittaa tuoteryhmäkohtaisesti tuotteilta selvittävät ominaisuudet ja muut vaatimukset. CE-merkinnällä valmistaja vakuuttaa näiden vaatimusten toteutuvan.

CE-merkintä kertoo ostajalle tuotteen ominaisuudet yhdenmukaisella tavalla ja helpottaa niiden vertailua. Merkintä mahdollistaa sen, että tuote voi olla markkinoilla kaikkialla Euroopassa.

MITÄ TUOTTEITA CE-MERKINTÄ KOSKEE?

CE-merkintä tulee pakolliseksi kaikille niille rakennustuotteille, jotka saatetaan markkinoille ja joihin sovelletaan eurooppalaisia harmonisoituja tuotestandardeja. Rakennustuotteiksi katsotaan rakennuskohteeseen kiinteäksi osaksi tulevat tuotteet, kuten esimerkiksi betonielementit, ikkunat, kantavat teräsrakenneosat, rakennesahatavara, kiviaines ja tiemerkinnät.

Poikkeukset

CE-merkintää ei tarvita

- tuotteille, jotka on valmistettu tilauksesta tiettyyn kohteeseen muuten kuin sarjatuotantona ja joiden kiinnittämisestä rakennuskohteeseen vastaa valmistaja – komissio määrittelee ”muun kuin sarjavalmistamisen” tuotannon myöhemmin
- tuotteille, jotka valmistetaan rakennuspaikalla ja joiden kiinnittämisestä rakennuskohteeseen vastaa valmistaja – esimerkiksi betonielementti, jonka urakoitsija valaa työmaalla ja asentaa paikoilleen rakennukseen, ei tarvitse CE-merkintää
- kun kyseessä on historialliseen korjausrakennuskohteeseen perinteiseen tapaan valmistettu tuote – esimerkiksi kaavassa suojeltuun rakennukseen tilaustyönä tehty ikkuna, jonka edellytetään olevan samanlainen kuin alkuperäinen ikkuna, ei tarvitse CE-merkintää.

VALMISTAJA VASTAA

CE-merkintää ei haeta viranomaisilta. Valmistaja kiinnittää CE-merkinnän tuotteeseen, kun sovellettavan harmonisoidun tuotestandardin tai *eurooppalaisen teknisen arvioinnin ETAn* vaatimukset on täytetty. Vaatimukset koskevat niin tuotteen valmistusta, ominaisuuksien testausta kuin laadunvalvontaakin.

CE-merkinnässä ilmoitettavat ominaisuudet vaihtelevat tuotteittain. Useimmiten CE-merkinnän varmentamiseen tarvitaan puolueeton kolmas osapuoli, niin sanottu *ilmoitettu laitos*. CE-merkinnän käyttöönotosta aiheutuu valmistajalle kuluja muun muassa testauksista, asiakirjojen laatimisesta ja valmistusprosessin laadunvalvonnasta.

CE-merkintä ja rakentamismääräykset

CE-merkintä rakennustuotteessa ei vielä takaa sitä, että tuote soveltuu käytettäväksi tiettyyn rakennuskohteeseen, tietyssä maassa. Suunnittelua, rakennustuotteiden käyttöä sekä rakennuskohdetta säätelevät edelleenkin kansalliset viranomaissäädökset, esimerkiksi Suomen rakentamismääräyskokoelma.

Suomen rakentamismääräyksissä asetetaan vaatimuksia esimerkiksi kantavien rakenteiden ja julkisivujen pakkasenkestävyydelle. CE-merkintä tuotteessa ei automaattisesti takaa sitä, että tuotteen pakkasenkestävyys olisi Suomen viranomaisvaatimusten mukainen tai että tuotteen pakkasenkestävyyttä olisi ylipäänsä testattu. Rakennustuotteiden käyttäjien tulee tarkistaa, täyttävätkö tuotteelle CE-merkinnässä ilmoitettujen ominaisuuksien arvot ja luokat kansalliset vaatimustasot. CE-merkinnässä yhtenäisellä tavalla ilmoitettujen ominaisuudet helpottavat tuotteiden vertailua.

MIKSI PAKOLLISUUS?

CE-merkinnän pakollisuudella helpotetaan tuotteiden vertailua ja edistetään niiden vapaata liikkuvuutta Euroopan talousalueella. Sillä myös taataan tarkkojen ja luotettavien tietojen saanti tuotteiden ominaisuuksista ja suoritustasoista. CE-merkinnän käyttöönoton myötä päästään eroon kansallisista, päällekkäisistä viranomaisten hyväksyntämenettelyistä. Näin eurooppalaiset sisämarkkinat avautuvat myös suomalaisille rakennustuotteille.

Vientituotteet ja CE-merkintä

Vientituotteiden osalta on syytä tarkistaa vientimaan viranomaiskäytännöt. Useimmissa EU-maissa CE-merkintä on jo pakollinen tai tulee pakolliseksi ennen vuotta 2013 sitä mukaa kun harmonisoitujen tuotestandardien siirtymäajat päättyvät.

MARKKINAVALVONTA

Mikäli CE-merkintää käytetään tuotteessa ilman sen käytön mukaisia edellytyksiä, voidaan tuotteen myynti tai sen käyttö rakentamiseen kieltää. Valmistaja voidaan velvoittaa poistamaan tuotteet markkinoilta tai saattamaan ne CE-merkinnän vaatimusten mukaisiksi.

CE-merkinnän käyttöä Suomessa valvoo *Turvallisuus- ja kemikaalivirasto TUKES*.

CE-SANASTOA

Harmonisoitu tuotestandardi eli hEN on Eurooppalaisen standardisointijärjestön CENin laatima CE-merkintään johtava tuotestandardi, josta on julkaistu ilmoitus komission virallisessa lehdessä. Se määrittää tuoteryhmäkohtaisesti tuotteilta selvittävät ominaisuudet, valmistuksen laadunvalvonnan vaatimukset ja CE-merkinnässä ilmoitettavat tiedot.

Eurooppalainen tekninen arviointi eli ETA voidaan myöntää rakennustuotteille, joille ei ole olemassa harmonisoitua tuotestandardia. ETA on vapaaehtoinen, CE-merkintään johtava tekninen arviointi, joka on tarkoitettu erityisesti uusille, innovatiivisille tuotteille. Eurooppalaisia teknisiä arviointeja myöntää Suomessa VTT Expert Services Oy.

Ilmoitetut laitokset ovat laitoksia, jotka on valtuutettu suorittamaan CE-merkinnän edellyttämiä testauksia ja valmistuksen laadunvalvontaa. Suomessa on tällä hetkellä viisi ilmoitettua laitosta: Contesta Oy, DNV Certification Oy, Inspecta Sertifiointi Oy, Suomen ympäristökeskus ja VTT Expert Services Oy. Luettelon eri tuoteryhmille päteväksi todetuista ilmoitetuista laitoksista löydät osoitteesta www.ymparisto.fi/CE-merkinta.

AoC-luokka eli suoritustason pysyvyyden arviointi- ja varmennusjärjestelmä (4, 3, 2+, 1 ja 1+) määrittää, missä laajuudessa ilmoitettu laitos osallistuu tuotteen ominaisuuksien ja valmistuksen laadunvalvonnan varmentamiseen. AoC-luokassa 4 riittää, että valmistaja itse vakuuttaa tuotteen ominaisuuksien täyttävän standardin vaatimukset. Muissa luokissa edellytetään toimenpiteitä sekä valmistajalta (esim. dokumentoitu laadunvalvonta, tehtaalta säännöllisesti otettavat näytteet) että kolmannelta osapuolelta (esim. laadunvalvonnan varmennus).

CE-merkittävillä rakennustuotteilla laaditaan **suoritustasoilmoitus**. Se kertoo tuotteen ominaisuuksien ilmoitetut arvot ja luokat. Valmistaja laatii suoritustasoilmoituksen ja vastaa tietojen paikkansapitävyydestä. Ilmoituksen esitysmuoto on kuvattu rakennustuoteasetuksen liitteessä III.

Rakennustuoteasetus, jolla säädetään muun muassa CE-merkinnän käyttämisestä rakennustuotteissa, korvaa rakennustuotedirektiivin. Asetus tulee sellaiseen voimaan kaikissa EU-maissa 1.7.2013.

CE-merkintä on pakollinen rakennustuotteille, jotka saatetaan markkinoille ja jotka kuuluvat harmonisoidujen tuotestandardien piiriin. Valmistajien tulee huolehtia siitä, että näissä tuotteissa on CE-merkintä 1.7.2013 mennessä.

VALMISTAJAN TOIMENPITEET ENNEN CE-MERKINNÄN KIINNITTÄMISTÄ RAKENNUSTUOTTEeseen:

1

Tarkista, kuuluuko tuoteryhmä harmonisoidun tuotestandardin piiriin.

Harmonisoidun tuotestandardin piiriin kuuluvista rakennustuotteista antavat lisätietoja esim. ilmoitetut laitokset ja SFS:n standardisoinnin toimialayhteisöt (esim. RTT ja MetSta) sekä vuoden 2012 alusta alkaen hEN Helpdesk -nettipalvelu.

→ Ellei soveltuvaa harmonisoitua tuotestandardia ole, CE-merkintä ei ole pakollinen.

Jos tuoteryhmällä ei ole harmonisoitua tuotestandardia, voit halutessasi hakea sille CE-merkintään johtavan euroopalaisen teknisen arvioinnin (ETA).

2

Harmonisoitu tuotestandardi määrittää jatkotoimenpiteet.

Mikäli tuoteryhmälle on olemassa harmonisoitu tuotestandardi, pitää tuotteessa olla CE-merkintä. Tutustu harmonisoidun tuotestandardin sisältöön.

AoC-luokassa 4 CE-merkinnän kiinnittämiseksi tuotteeseen riittää valmistajan toimenpiteet sen varmistamiseksi, että tuotteen ominaisuudet on selvitetty standardin mukaisesti. Muissa AoC-luokissa tuotteen ominaisuuksien ja valmistuksen laadunvalvonnan varmentamiseen on käytettävä ilmoitettua laitosta.

Ota tarvittaessa yhteyttä ilmoitettuun laitokseen. Jos testauksia suoritetaan ilmoitetussa laitoksessa, tähän on varattava reilusti aikaa – jopa vuosi – sillä testi voi kestää pitkään ja ilmoitettujen laitosten resurssit ovat rajalliset Suomessa.

3

Laadi suoritusasoilmoitus testitulosten ja muiden selvitysten perusteella.

Suoritusasoilmoitus tehdään määräämuotoisesti *rakennustuoteasetuksen* liitteessä III esitetyn mallin mukaisesti viimeistään 31.6.2013. Ennen sitä riittää valmistajan vakuutus siitä, että tuotteen ominaisuudet ovat harmonisoidun tuotestandardin mukaiset.

AoC-luokissa 2+, 1 ja 1+ tarvitaan ilmoitetun laitoksen todistus varmenuksesta. CE-merkintä tehdään harmonisoidun tuotestandardin mukaan.

→ Apua saat omalta toimialajärjestöltäsi.

4

Kiinnitä CE-merkintä tuotteeseen, sen pakkaukseen tai muihin kaupallisiin asiakirjoihin siten kuin tuotteesi harmonisoitu tuotestandardi edellyttää. Laita suoritusasoilmoitus näkyviin yrityksesi verkkosivuille tai toimita tilaajalle muulla tavoin.

Säilytä suoritusasoilmoitus ja muut asiakirjat, jotka osoittavat että tuote on vaatimusten mukainen, vähintään 10 vuotta. Varaudu tarvittaessa esittämään asiakirjat markkinavalvontaviranomaiselle.

LISÄTIETOA

Rakennusteollisuus RT ry
puh. 09 12 991
www.rakennusteollisuus.fi/CE-merkinta

Suomen Standardisointiliitto SFS
puh. 09 149 9331
www.sfs.fi

Ympäristöministeriö
Kirsi Martinkauppi,
etunimi.sukunimi@ymparisto.fi
www.ymparisto.fi/CE-merkinta

hEN Helpdesk -nettisivusto
(toiminnassa vuoden 2012 alusta lähtien)

RAKENNUSTEOLLISUUS

YMPÄRISTÖMINISTERIÖ
MILJÖMINISTERIET
MINISTRY OF THE ENVIRONMENT